

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 98/70/WE odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniającej dyrektywę 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

COM(2012) 595 final – 2012/0288 (COD)

(2013/C 198/09)

Sprawozdawca: **Lutz RIBBE**

Parlament Europejski i Rada 19 listopada 2012 r., działając na podstawie art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiły zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 98/70/WE odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniającej dyrektywę 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

COM(2012) 595 final – 2012/0288 (COD).

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 3 kwietnia 2013 r.

Na 489. sesji plenarnej w dniach 17–18 kwietnia 2013 r. (posiedzenie z 17 kwietnia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 147 do 26 – 23 osoby wstrzymały się od głosu – przyjęła następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES stale opowiadał się za większym wykorzystaniem energii odnawialnych – także w postaci bioenergii. Niemniej już w opinii na temat dyrektywy w sprawie energii odnawialnej krytycznie ocenił stosowanie agropaliw w dziedzinie mobilności. Dlatego też przyjmuje obecnie z zadowoleniem zamiar Komisji dotyczący ograniczenia udziału konwencjonalnych biopaliw do 5 %.

1.2 Komisja zamierza promować wykorzystywanie produktów odpadowych i ubocznych w charakterze źródeł energii przy produkcji paliw. EKES zasadniczo pozytywnie ocenia to zamierzenie, ale i tu trzeba bardzo uważać, by politykę tę realizować spójnie i nie doprowadzić do nowych problemów. Jednak właśnie w tym zakresie EKES dostrzega we wniosku Komisji pewne ryzyko.

1.3 Choć biomasa jest odnawialna, to grunty, na których się ją uprawia, są zasobem ograniczonym. Zrozumiałe więc, że czynnik pośredniej zmiany użytkowania gruntów spowodowanej korzystaniem z biopaliw (tzw. czynnik ILUC) – o ile chodzi tu o konkurowanie o grunty – jest uwzględniany w tworzeniu strategii i polityki w tym zakresie. Należy zauważyć, że tego typu zmiany lub konkurowanie o grunty dokonują się tylko wtedy, gdy dotychczasowa produkcja żywności bądź paszy zostaje zastąpiona np. produkcją bioenergii, natomiast nie mamy z nimi do czynienia w przypadku regionalnych przesunięć w uprawach.

1.4 Przyjęte przez Komisję podejście oparte na czynniku ILUC jest częścią oceny porównawczej kopalnych i biogenicznych źródeł energii. Przy czym ocenę tę ukierunkowano wyłącznie na aspekt emisji gazów cieplarnianych. Kwestie takie, jak np. bezpieczeństwo dostaw czy też wyczerpanie paliw kopalnych, nie pasują do tego matematycznego schematu, więc je pominięto. Jednak przez to podejście ILUC nie spełnia wymogów polityki zrównoważonego rozwoju.

1.5 Podejście w oparciu o czynnik ILUC jest także wątpliwe z tego względu, że dotyczy ono jedynie ciekłych źródeł energii, pomija zaś źródła gazowe i stałe, na co EKES nie może się zgodzić.

1.6 Przez to, że we wniosku Komisji olejom roślinnym przypisuje się czynnik ILUC, – co oznacza, że należy dążyć do ich ograniczenia – stawia się pod znakiem zapytania zarówno produkcję białka w Europie, jak i dobrze przemyślane bezpośrednie wykorzystanie olejów roślinnych do celów energetycznych. Tymczasem jest to nieuzasadnione, ponieważ oleje roślinne nie są produktem głównym, lecz produktem ubocznym pożądanego rozwoju upraw roślin białkowych w Europie. Uprawianie w Europie roślin oleistych, będących źródłem zarazem i paszy białkowej, i olejów roślinnych, i w efekcie zastępujących importowaną soję, w ramach zrównoważonego rolnictwa należy propagować – a nie ograniczać.

1.7 W przypadku biopaliw określanych mianem „zaawansowanych”, które Komisja chce teraz wspierać, EKES dostrzega

zagrożenie polegające na tym, że produkty cenne dla potencjalnego wiązania dwutlenku węgla – jak drewno, słoma i liście – zostaną użyte do produkcji paliw, co doprowadzi do wzrostu stężenia CO₂ w atmosferze (por. punkt 4).

1.8 W proponowanej zmianie dyrektywy w sprawie energii odnawialnej EKES nie dostrzega obiecującego fundamentu dla strategii na rzecz faktycznego zminimalizowania zużycia paliw kopalnych, poprawy bezpieczeństwa dostaw w Europie i wkładu w ochronę klimatu.

1.9 Wszelkiego rodzaju biopaliwa nie są w dłuższej perspektywie sposobem na panujące obecnie nadmierne zużycie energii. Już choćby ze względu na ich ograniczoną dostępność biopaliwa nie będą mogły zastąpić paliw kopalnych. Chodzi tu – zwłaszcza w odniesieniu do transportu samochodowego osób, w którym pojawiają się już alternatywy do paliw płynnych – najwyżej o rozwiązanie przejściowe, w dodatku obciążone potencjalnie ogromnymi niepożądanymi efektami ubocznymi. Nie zmienia to zatem faktu, że bezwzględnie musimy ograniczyć zużycie energii jako takiej – niezależnie od jej źródła.

1.10 EKES jest świadom, że obecnie w niektórych dziedzinach mobilności oraz w rolnictwie i leśnictwie nie ma jeszcze realnej alternatywy dla paliw płynnych. Czyste oleje roślinne mogą tu posłużyć jako praktyczne rozwiązanie, ale ponieważ poziom ich produkcji jest ograniczony, to i zakres ich stosowania trzeba bardzo starannie zaplanować.

1.11 Także komunikat Komisji „Czysta energia dla transportu: europejska strategia w zakresie paliw alternatywnych”⁽¹⁾, powiązany strategicznie z polityką w zakresie biopaliw, nie przedstawia wystarczających rozwiązań⁽²⁾.

1.12 Ogółem EKES zwraca uwagę na wyraźną niespójność pomiędzy różnymi obszarami polityki Komisji, którą należy się bezzwłocznie zająć. Komitet apeluje do Komisji, by gruntownie przemyślała swoją politykę bioenergetyczną, szczególnie w sektorze transportu. Należy przy tym zwrócić uwagę na ograniczoną dostępność zasobu gruntów – a więc i biomasy, na bilans energetyczny i efektywność energetyczną poszczególnych rodzajów bioenergii – a więc i różny poziom ograniczania emisji gazów cieplarnianych – oraz na rachunek ekonomiczny. Zdecydowanie więcej uwagi trzeba poświęcić stratom energii w procesach konwersji, należy także rozwijać i wspierać rozwiązania alternatywne wobec silników spalinowych w sektorze transportu (np. elektromobilność, technologie wodorowe) oraz opracować odrębną europejską strategię na rzecz zrównoważonej europejskiej produkcji białka i olejów roślinnych oraz ich wykorzystania.

⁽¹⁾ COM(2013) 17 final.

⁽²⁾ Zob. jeszcze nieopublikowana opinia EKES-u Pakiet „Czysta energia dla transportu”

2. Wstęp: kontekst polityczny i przedstawienie wniosków Komisji

2.1 W dyrektywie 2009/28/WE („dyrektywa w sprawie energii ze źródeł odnawialnych”) ustalono wiążące cele w zakresie rozwoju zastosowań energii z takich źródeł; do roku 2020 jej udział w zużyciu energii ma wynieść 20 %. Państwom członkowskim przyznano szeroki zakres swobody przy wdrażaniu tej dyrektywy, tak aby same mogły decydować o tym, w którym sektorze (energia elektryczna, ogrzewanie/chłodzenie lub transport) chcą podejmować działania.

2.2 Nie dotyczy to jednak sektora transportu, w którym ustalono minimalny wiążący 10-procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii. Początkowo planowano wprowadzenie obowiązkowego wypełnienia tego udziału biopaliwami⁽³⁾, lecz po krytycznych uwagach ze strony EKES-u i Parlamentu Europejskiego dopuszczono również inne formy energii odnawialnych (np. energię elektryczną ze źródeł odnawialnych do eksploatacji samochodów i pojazdów kolejowych, biogaz itd.).

2.3 Przedstawione obecnie poprawki wynikają z opublikowanego w 2010 r. sprawozdania Komisji w sprawie pośredniej zmiany użytkowania gruntów spowodowanej korzystaniem z biopaliw oraz biopłynów⁽⁴⁾, w którym stwierdzono, że „należy potraktować zagadnienie pośredniej zmiany użytkowania gruntów spowodowanej przez biopaliwa w sposób całościowy (...)”.

2.4 Zasadniczo EKES podtrzymuje swoje krytyczne stanowisko wobec stosowania paliw pochodzenia roślinnego w transporcie, niemniej teraz należy ograniczyć konwencjonalne agropaliwa i przestawić się na tzw. zaawansowane biopaliwa, w których przypadku nie występuje ryzyko pośredniej zmiany użytkowania gruntów. W przypadku tych biopaliw, zdefiniowanych przez Komisję jako „zaawansowane”, chodzi o paliwa ciekłe, które są wytwarzane na przykład z odpadów biogenych, materiałów odpadowych lub z alg. Zgodnie z wizją Komisji należy promować produkcję tych biopaliw, ponieważ nie są one obecnie dostępne w handlu w dużych ilościach. Należy zapewnić zachęty poprzez nadanie zaawansowanym biopaliwom większego – w porównaniu z konwencjonalnymi agropaliwami – znaczenia w realizacji 10-procentowego celu wyznaczonego sektorowi transportu w dyrektywie 2009/28/WE.

2.5 Za pomocą swoich wniosków Komisja zamierza osiągnąć następujące cele:

— ograniczenie wkładu konwencjonalnych biopaliw w osiągnięcie celów określonych w dyrektywie w sprawie energii ze źródeł odnawialnych maksymalnie do 5 % wykorzystania energii w sektorze transportu, czyli maksymalnie do połowy wyznaczonego celu 10 %;

⁽³⁾ We wniosku dotyczącym dyrektywy używa się oficjalnie pojęcia „biopaliwa”. EKES w wielu opiniach wskazywał na liczne problemy ekologiczne związane z tymi biopaliwami. Ponieważ przedrostek „bio” sugeruje, że mowa jest o produkcie nienagannym pod względem ekologicznym (por. uprawy biologiczne), EKES stosuje w opinii neutralne pojęcie „agropaliwa” zamiast „biopaliwa”.

⁽⁴⁾ COM(2010) 811 final z 22.12.2010.

- promowanie tzw. biopaliw zaawansowanych (których stosowanie ewentualnie tylko w niewielkim stopniu prowadzi do pośrednich zmian sposobu użytkowania gruntów) m.in. dzięki dopuszczeniu, pod względem czysto rachunkowym, większego wkładu tych paliw w osiąganie celów określonych w dyrektywie w sprawie energii ze źródeł odnawialnych niż wkład agropaliw konwencjonalnych;
- poprawienie parametrów emisji gazów cieplarnianych z procesów produkcji biopaliw (zmniejszenie emisji powiązanych) przez podwyższenie progu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla nowych instalacji;
- poprawa sprawozdawczości na temat emisji gazów cieplarnianych poprzez zobowiązanie państw członkowskich i dostawców paliw do zgłaszania szacowanych emisji wynikających z pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów związanych z biopaliwami.

3. Uwagi ogólne

3.1 W swojej opinii⁽⁵⁾ na temat ówczesnego wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie energii ze źródeł odnawialnych EKES z zadowoleniem przyjął i poparł ogólne ukierunkowanie dyrektywy. Natomiast wykorzystanie bioenergii w sektorze transportu ocenił krytycznie.

3.2 Europa potrzebuje konsekwentnego rozwijania odnawialnych źródeł energii, ale jednocześnie konsekwentnego oszczędzania energii, skutecznych i szeroko zakrojonych udoskonaleń w energetyce, jak i strukturalnych zmian w różnych dziedzinach, np. w polityce transportowej.

3.3 Komitet odrzucił jednak szczególne traktowanie sektora transportu i skoncentrowanie się na agropaliwach, uzasadniając to między innymi tym, że „uznanie za cel strategiczny częściowego zastąpienia oleju napędowego lub benzyny agropaliwami jest jednym z najmniej efektywnych i najdroższych działań na rzecz ochrony klimatu i oznacza obecnie skrajnie błędną alokację środków finansowych. EKES nie potrafi zrozumieć, dlaczego właśnie najdroższe środki mają być najintensywniej wspierane politycznie, zwłaszcza że poza kwestiami ekonomicznymi pozostaje jeszcze szereg nierozwiązanych kwestii ekologicznych i społecznych (...). Dlatego też Komitet odrzuca osobny cel 10 % dla agropaliw”⁽⁶⁾. Pod tym względem nic się nie zmieniło.

3.4 Przede wszystkim jednak Komisja nie powinna ograniczać się do politycznego celu zakładającego udział agropaliw na poziomie 10 %. Prawdziwym celem Komisji powinno być raczej opracowanie spójnej polityki, która długookresowo zmierzałaby do możliwie całkowitego zastąpienia wykorzystywanych obecnie paliw kopalnych.

3.5 Przy obecnym natężeniu ruchu agropaliwa tylko w minimalnym stopniu przyczyniłyby się do osiągnięcia tego celu. Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) wyliczyła, że w celu zaspokojenia obecnego

zapotrzebowania światowego sektora transportu na energię należałoby przeznaczyć na produkcję agropaliw 2/3 światowych zasobów gruntów rolnych.

3.6 Wpływ oddziaływania takiej polityki na pośrednią zmianę użytkowania gruntów jest oczywisty.

3.7 Wszelkiego rodzaju biopaliwa nie są więc w dłuższej perspektywie sposobem na panujące dziś nadmierne zużycie energii. Już choćby ze względu na ich ograniczoną dostępność biopaliwa tylko w bardzo niewielkim stopniu będą mogły zastąpić paliwa kopalne. Szczególnie w odniesieniu do transportu samochodowego osób, w którym pojawiają się już alternatywy do paliw płynnych, mamy tu zatem do czynienia najwyżej z rozwiązaniem przejściowym, w dodatku obciążonym potencjalnie ogromnymi niepożądanymi efektami ubocznymi. Nie zmienia to faktu, że bezwzględnie musimy ograniczyć zużycie energii jako takiej – niezależnie od jej źródła.

3.8 Krytycznie zdystansowane stanowisko EKES-u wobec wniosku Komisji z 2008 r. wynikało właśnie z kwestii pośrednich zmian sposobu użytkowania gruntów. EKES z zadowoleniem przyjmuje więc obecne podejście, które zakłada ograniczenie wykorzystania konwencjonalnych agropaliw.

Podejście oparte na czynniku ILUC – choć uzasadnione – ma wiele wad.

3.9 Od strony teoretycznej podejście Komisji w oparciu o czynnik ILUC jest zrozumiałe: w sytuacji, gdy na gruntach rolnych dotychczasowe uprawy roślin przeznaczonych do spożycia lub pasz zostają zastąpione nowymi uprawami (takimi jak agropaliwa, lecz także rośliny mające służyć jako surowce), dotychczasowe uprawy należy przenieść w inne miejsce, co może mieć niekorzystne skutki ekologiczne lub społeczne.

3.10 Dlatego zrozumiałe jest uwzględnienie tego czynnika pośredniej zmiany użytkowania gruntów (tzw. czynnika ILUC) przy kształtowaniu strategii i polityki w tym zakresie.

3.11 W analizie przeprowadzonej na zlecenie Komisji ocenia się, że w całej Unii Europejskiej samo tylko zwiększenie udziału agropaliw w zużyciu energii z poniżej 5 % do 10 % spowoduje pośrednią zmianę użytkowania gruntów na obszarze 1,4 mln ha.

3.12 EKES zwraca uwagę Komisji, Parlamentu Europejskiego i Rady na to, że pośrednia zmiana sposobu użytkowania gruntów nie wynika wyłącznie ze stosowania paliw ciekłych. Taka zmiana jest raczej nieodłącznym elementem wykorzystywania biomasy, jako że nie mamy tu do czynienia z materiałami odpadowymi.

3.13 Oznaczałoby to, że podejście zbliżone do obecnego podejścia do paliw płynnych należałoby konsekwentnie zastosować również do gazowych i stałych źródeł energii. Na przykład w Niemczech oprócz 1,2 mln ha powierzchni uprawnej, na której w 2011 r. uprawiano rośliny do produkcji konwencjonalnych agropaliw, obecnie na około 1 mln ha uprawia się

⁽⁵⁾ Dz.U. C 77 z 31.3.2009, s. 43.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 77 z 31.3.2009, s. 43.

rośliny (głównie kukurydzę) do produkcji biogazu. Gdy uprawy służą produkcji paliw, czynnik ILUC się nalicza, ale gdy służą produkcji elektryczności – wówczas nie. To nieelocne i niekonsekwentne.

3.14 EKES uważa, że w sektorze transportu tylko wtedy rozsądnie jest sięgać po te źródła energii, które, jak biomasa, wymagają przeznaczenia oddzielnych gruntów, gdy brak innych realistycznych alternatyw. Biomasa jest co prawda odnawialna, lecz ze względu na zapotrzebowanie na grunty jej dostępność jest ograniczona.

3.15 Często alternatywne rozwiązania już istnieją lub czekają na opracowanie, np. w ramach elektromobilności, gdzie za pomocą energii wiatrowej i słonecznej można wytwarzać prąd, nie obciążając nadto zasobów gruntów. Dla przykładu – żeby rocznie wyprodukować 10 GWh energii elektrycznej, potrzeba albo 400 ha gruntów obsianych kukurydzą, albo 8 ha powierzchni dachowej z zamontowanymi instalacjami fotowoltaicznymi, albo 0,3 ha dla obsługi elektrowni wiatrowych. Innymi słowy: tam, gdzie na przykład elektromobilność jest rozwiązaniem możliwym, a także ekonomicznie opłacalnym i dającym się zastosować w praktyce, należy ją nadal rozwijać i wykorzystywać, tak aby w miarę możliwości wyeliminować lub ograniczyć konkurowanie o grunty.

3.16 EKES nie dostrzega we wniosku Komisji żadnej konsekwentnej ogólnej koncepcji – ani jeśli chodzi o bioenergie, ani jeśli chodzi o rozwiązanie wielokrotnie zgłaszanych problemów w dziedzinie transportu, a mianowicie, że:

- a) poziom uzależnienia od importu energii jest bardzo wysoki,
- b) emisja gazów cieplarnianych wymyka się spod kontroli.

Nowe podejście praktycznie nie poprawia ochrony klimatu i bezpieczeństwa dostaw.

3.17 Komisja zdaje sobie sprawę z tego, że tzw. zaawansowane biopaliwa produkowane z odpadów lub alg zasadniczo będą droższe niż konwencjonalne agropaliwa produkowane z upraw roślin przeznaczonych do spożycia. Ponieważ Komisja wychodzi z założenia, że te zaawansowane paliwa są niezbędne do osiągnięcia celu 10 %, stosuje swego rodzaju sztuczkę obliczeniową, aby zapewnić osiągnięcie tego celu. Każdy litr zaawansowanego paliwa produkowanego z surowców wymienionych w części A załącznika IX do wniosku dotyczącego dyrektywy (czyli na przykład z alg, słomy, obornika lub osadu ściekowego, łupin orzechów lub kory, trocin i wiórów lub liści) jest opatrywany współczynnikiem 4, czyli jest obliczany jako 4 litry konwencjonalnych agropaliw. W przypadku paliw produkowanych na przykład ze zużytego oleju spożywczego czy niespożywczego materiału celulozowego (część B załącznika IX) stosuje się współczynnik 2.

3.18 W ten sposób już dzięki 2,5-procentowemu udziałowi zaawansowanych paliw, którym przypisano czynnik 4, można

uznać cel 10 % za osiągnięty. Przy założeniu, że te zaawansowane paliwa przyniosą 60-procentową redukcję emisji gazów cieplarnianych względem paliw kopalnych, emisje gazów cieplarnianych w sektorze transportu zmniejszyłyby się o ok. 1,5 %. A ponieważ emisje z transportu stanowią około 25 % wszystkich emisji w UE, szacowana łączna redukcja emisji gazów cieplarnianych w UE nie przekroczyłaby **połowy procenta!**

3.19 Nie ma znaczenia, czy wyznaczony cel 10 % zostanie osiągnięty za pomocą 2,5 % nowoczesnych biopaliw lub połączenia maksymalnego udziału konwencjonalnych biopaliw wynoszącego 5 % i przykładowo udziału zaawansowanych biopaliw wynoszącego 1,25 % – takiego działania nie można uznać za istotny wkład w zwiększenie bezpieczeństwa dostaw w UE oraz w ochronę klimatu.

3.20 W perspektywie długookresowej niezbędny jest udział odnawialnych źródeł energii w sektorze transportu, który będzie znacznie wykraczał poza obecny cel 10 %. Sama Komisja planuje, by do 2050 r. do 67 % zredukować emisje gazów cieplarnianych w sektorze transportu. Jednak przedstawiona propozycja nie zawiera żadnych elementów strategii, która skutecznie doprowadziłaby do tego celu.

Podejście Komisji stoi w sprzeczności ze strategią UE dotyczącą białka

3.21 EKES podkreśla, że podejście oparte na czynniku ILUC można uwzględnić jedynie wtedy, gdy mamy do czynienia z nowymi formami użytkowania gruntów, a nie z regionalnym przesunięciem istniejących form użytkowania. Właśnie na tym polega główny błąd we wniosku Komisji.

3.22 W obliczeniach Komisji dotyczących czynnika ILUC przyjmuje się, że przy produkcji olejów roślinnych powstaje produkt uboczny znany jako wytoki z roślin oleistych lub białkowych, którego wartość ocenia się jedynie w kategoriach polityki przeciwdziałania zmianie klimatu, uwzględniając tylko jego wartość opałową w analizach porównawczych emisji gazów cieplarnianych.

3.23 Jednak w Europie nikt nie wpadłby na pomysł spalania wytoków z roślin oleistych. Co więcej, uprawa roślin oleistych w Europie jest wysoce zasadna. Przykładowo, w ostatnich dziesięcioleciach rozwinięto uprawę odmian rzepaku na potrzeby żywienia zwierząt, aby zwiększyć jego stosowanie jako paszy i poprawić bardzo niski poziom zaopatrzenia Europy w białko. EKES wielokrotnie wskazywał na pilną konieczność działań w tym kierunku, jako że 75 % białka paszowego trzeba dziś importować. Dzięki rozwojowi upraw białkowych w Europie można ograniczyć przywóz roślin białkowych, takich jak np. soja, a tym samym zmniejszyć szkodliwe następstwa ekologiczne i społeczne wynikające po części z przemysłowej uprawy soi na innych kontynentach.

3.24 Olej roślinny nie jest więc głównym celem uprawiania roślin oleistych, gdyż około 2/3 zbiorów przypada na wytoki, a jedynie 1/3 na wyłoczony olej. Zatem olej, podobnie jak słoma powstająca przy produkcji tych roślin, (7) jest produktem ubocznym lub odpadowym.

3.25 Komisja twierdzi, że chce promować produkty uboczne lub odpadowe, lecz jej wniosek kwestionuje produkcję białek w Europie, a w efekcie zupełnie słuszne bezpośrednio wykorzystanie olejów roślinnych. Polityka ta jest zatem bardzo niespójna.

Czynnik ILUC to jedynie kryterium, zaś bioenergia to więcej niż zapotrzebowanie na grunty czy emisje gazów cieplarnianych

3.26 W swoich wnioskach Komisja sprowadza dyskusję na temat bioenergii do porównawczego obliczenia emisji gazów cieplarnianych pochodzących z kopalnych i odnawialnych źródeł energii. Komisja uważa, że paliwa biogenne powinny zostać uwzględnione w dyrektywie w sprawie energii ze źródeł odnawialnych pod warunkiem, że osiągają określony stopień redukcji emisji gazów cieplarnianych w stosunku do paliw kopalnych.

3.27 EKES podkreśla, że taka polityka jest niewystarczająca, ponieważ wyklucza inne ważne zagadnienia, takie jak bezpieczeństwo dostaw (w tym rozwój regionalnych struktur dostaw). Ponadto nie uwzględnia kwestii wyczerpania kopalnych źródeł energii i surowców, lecz także aspektów społecznych, takich jak wypieranie drobnych producentów rolnych lub grup miejscowych na zamorskich obszarach uprawnych czy kształtowanie się cen na rynkach żywności. Takich zagadnień nie da się – tak jak ILUC – ująć w matematycznym schemacie „ekwiwalentu gazów cieplarnianych”.

3.28 Jeśli chodzi o dane porównawcze dotyczące emisji gazów cieplarnianych, nie ma wystarczająco wyraźnego rozróżnienia pomiędzy kopalną, wyczerpywalną ropą naftową (jako podstawą benzyny, oleju napędowego i kerozyny), a na przykład odnawialnym, stale wytwarzanym olejem roślinnym (jako produktem ubocznym europejskiej strategii w sprawie białka). W danych tych należy koniecznie uwzględnić kwestię kopalności/odnawialności, aby można je było odpowiednio stosować. Oznacza to, że pochodne ropy naftowej, w zależności od ich konkretnego oddziaływania, już na starcie należałoby obciążyć sporym minusem. Poza tym w bilansie oddziaływania na klimat powinno się uwzględnić także nowe, bardziej szkodliwe dla klimatu metody wydobycia np. piasków bitumicznych czy oleju łupkowego. W tej kwestii Komisja musi dokonać ulepszeń.

3.29 Należy zwrócić także uwagę na to, że jeśli chodzi o emisje, poszczególne paliwa biogenne skrajnie się między sobą różnią. W przypadku biopaliw emisje gazów cieplarnianych wynikają po pierwsze – z rodzaju uprawy roślin – oraz po

drugie – z intensywności produkcji biopaliwa pod względem technicznym, w tym transportu surowców i produktów końcowych.

3.30 Trzeba więc wprowadzić rozróżnienie pomiędzy biopaliwami pochodzącymi z upraw, które nie obciążają środowiska i są zasobooszczędne – jak ma to miejsce w rolnictwie ekologicznym, a takimi, które wyprodukowano przy użyciu środków agrochemicznych, przez co pogorszono ich bilans emisji gazów cieplarnianych. Analogiczne rozróżnienie powinno odnosić się do produkcji paliw – lokalnej lub scentralizowanej, w potężnych zakładach przemysłowych itp... Takiego rozróżnienia Komisja jednak nie dokonuje.

3.31 Co dość kuriozalne, zaproponowane przez Komisję metody pod względem obliczeniowym plasują zaawansowane paliwa, produkowane przy dużym nakładzie energii i transportu, na lepszej pozycji, niż na przykład produkty wyjściowe pochodzenia naturalnego, dostarczane prawie „za darmo” (np. czysty olej roślinny); por. pkt 4. EKES uważa taką sytuację za niedopuszczalną.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Komisja twierdzi, że produkcja zaawansowanych biopaliw nie pociąga za sobą ryzyka pośredniej zmiany użytkowania gruntów. Niemniej Komitet podkreśla z naciskiem, że nie oznacza to bynajmniej, iż są one całkowicie bezpieczne z punktu widzenia ochrony klimatu. Na podstawie konkretnych przykładów z listy zaproponowanych przez Komisję materiałów odpadowych Komitet pragnie uzasadnić swoje krytyczne nastawienie do planowanego podejścia.

4.2 Gliceryna

4.2.1 W kontekście zaawansowanych biopaliw Komisja stawia między innymi na glicerynę zamiast na konwencjonalny biodiesel, którego zastosowanie chce się ograniczyć. W ostatnich latach jednak właśnie europejscy producenci biodiesla stali się największymi dostawcami gliceryny w Europie – 80 % europejskiej produkcji gliceryny pochodzi z produkcji biodiesla (8). EKES zastanawia się, skąd miałby pochodzić w przyszłości surowiec „gliceryna”, którego wykorzystanie ma zostać w przyszłości zintensyfikowane, jeśli produkcja właściwej substancji wyjściowej (biodiesla) zostanie ograniczona. Jest to wewnętrznie sprzeczne.

4.2.2 Komisja sama wyjaśniła, że rozsądniejsze pod względem zarówno klimatycznym, jak i energetycznym byłoby bezpośrednio stosowanie naturalnych olejów roślinnych niż poddawanie ich transestryfikacji w celu uzyskania biodiesla (zob. część A załącznika V do dyrektywy 2009/28/WE). W ramach tego rozsądnego pod względem klimatycznym procesu nie powstałaby żadna gliceryna. Omawiany wniosek Komisji prowadzi jednak do znacznego i zgubnego zakłócenia konkurencji w rankingu emisji gazów cieplarnianych. Produkt

(7) W przypadku rzepaku ilość ta wynosi aż ok. 9 ton na hektar. Co ciekawe, wartości energetycznej tej słomy nie uwzględnia się w wyliczeniach emisji gazów cieplarnianych.

(8) Zob. sprawozdanie roczne ADM za rok 2009, http://www.oelag.de/images_betaeae/downloads/ADM%20GB%202009%20final.pdf.

uboczny energochłonnego przemysłowego procesu produkcyjnego (a mianowicie transestryfikacji oleju roślinnego do biodiesla) – gliceryna – otrzymuje poprzez pomnożenie razy cztery swojej wartości odpadowej fikcyjnie lepszą wartość pod względem emisji gazów cieplarnianych niż produkt wyjściowy, tj. olej roślinny. Na papierze kreuje się obliczeniowy proces redukcji emisji gazów cieplarnianych, który w rzeczywistości wcale nie zachodzi (por. też punkt 4.4.3).

4.3 Drewno (zamiana biomasy w paliwo ciekłe)

4.3.1 Pod względem technicznym jak najbardziej możliwa jest zamiana biomasy w paliwo ciekłe (proces „*biomass to liquid*”) – jak proponuje Komisja np. w odniesieniu do zastosowania drewna. Odpowiednia synteza Fischera-Tropscha jest znana od kilkudziesięciu lat. Polega ona na tym, że ligninowe cząsteczki drewna ulegają całkowitemu rozkładowi i pozostały tlenek węgla najczęściej wiąże się z dostarczanym z zewnątrz H₂ i tworzy cząsteczkę CH.

4.3.2 Niemniej procesu tego nie da się (!) przeprowadzić przy użyciu samych odpadów drewnianych lub kory; proces ten wymaga użycia drewna najwyższej jakości (konkurencja w odniesieniu do mebli i drewna fornirowanego), ponieważ cząsteczki obce, które znajdują się w odpadach drewnianych i korze, zakłócają syntezę Fischera-Tropscha.

4.3.3 Proces ten jest niezwykle energochłonny! Z jednej tony najlepszego drewna z kłody (o zawartości 60 % substancji organicznej) można wyprodukować 135 kg oleju napędowego. W tym procesie ponad 85 % energii pochodzącej z drewna przepada; tylko mniej więcej 15 % energii jest przekształcane w zaawansowane biopaliwo. Oznacza to, że z lasu liczącego 1 000 drzew ponad 850 drzew zostanie wypalonych jako energia potrzebna do przeprowadzenia całego procesu, aby z mniej niż 150 drzew otrzymać paliwo. Następnie podczas spalania paliwa powstałego z przetwórstwa biomasy w silnikach samochodów zostaje uwolniony cały związany w procesie fotosyntezy dwutlenek węgla z 1 000 wykorzystanych drzew.

4.3.4 Jest to niedopuszczalnie niska sprawność energetyczna, a całemu procesowi daleko do efektywności energetycznej, którą Komisja nieustannie postuluje. Realizacja celów w zakresie efektywności energetycznej wymaga inwestowania w procesy, dzięki którym można osiągnąć wyniki akceptowalne pod względem wykorzystania energii.

4.3.5 Mimo to proces ten jest przedstawiany w ramach unijnej polityki w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych jako w znacznym stopniu neutralny pod względem emisji CO₂, ponieważ drewno ma być wykorzystywane jako energia niezbędna do przeprowadzenia procesu. Z drugiej strony UE planuje magazynowanie CO₂ w drewno i zachowanie go tam dłużej, aby ponownie znów go nie wypalać – na przykład do celów produkcji zaawansowanych biopaliw?

4.3.6 EKES przyznaje, że drewno pochodzące ze zrównoważonego leśnictwa jak najbardziej może i powinno być wykorzystywane do celów energetycznych, żeby np. zastępować paliwo

kopalne – ropę naftową czy węgiel. Jednak już wcześniej wskazywał⁽⁹⁾ na to, że należy trzymać się zaleceń Wspólnego Centrum Badawczego i w pierwszej kolejności podejmować działania najbardziej skuteczne pod względem ochrony klimatu i najbardziej rozsądne ekonomicznie. A te polegają przede wszystkim na wykorzystaniu drewna do produkcji ciepła (np. w systemach ogrzewania lokalnego, najlepiej w połączeniu z instalacjami kogeneracji), a nie na energochłonnych chemicznych procesach konwersji drewna na paliwa płynne dla sektora transportu⁽¹⁰⁾.

4.4 Słoma

4.4.1 Uznanie przez Komisję słomy po prostu za „materiał odpadowy” (w rozumieniu beзуżytecznego odpadu) jest z ekologicznego i klimatycznego punktu widzenia więcej niż problematyczne. Przez całe wieki słoma była najważniejszym materiałem wykorzystywanym w procesie rolnej gospodarki obiegowej. Na jednym hektarze tradycyjnego gruntu ornego żyje ok. 10 ton żywych organizmów, które potrzebują pożywienia. Trzeba przy tym wiedzieć, że organizmy żyjące w glebie przez wiele stuleci wytwarzały próchnicę właśnie ze słomy, liści lub zwiędłej trawy itp. Próchnica oznacza wysoką jakość gleby, żyzność i zmniejszenie ilości CO₂.

4.4.2 EKES nie bardzo rozumie, do czego tak naprawdę zmierza Komisja: zwiększenia redukcji CO₂ czy pozbawienia jednego z najważniejszych źródeł potencjalnej zdolności redukcji poprzez uprzywilejowane wykorzystywanie słomy do produkcji paliw?

4.4.3 To ostatnie UE wspiera poprzez uznanie słomy za odpad oraz wytwarzanie z niej – przy dużym nakładzie energii – zaawansowanego paliwa, które otrzymało czynnik 4, jeśli chodzi o udział w realizowaniu celu klimatycznego w sektorze transportu. Tymczasem związanej z tym utraty możliwości zmniejszenia CO₂ się nie oblicza!

4.4.4 Dalsza kwestia, która nie została rozważona: Brak słomy w systemie glebowym jest problematyczny nie tylko dla struktury gleby, lecz także dla mikroorganizmów. W ten sposób utracone składniki pokarmowe należy zastąpić nawozami mineralnymi, których produkcja jest nie tylko kosztowna, lecz także energochłonna.

4.4.5 Uznanie słomy na mocy politycznych warunków ramowych za dobro ekonomiczne, za które rolnicy dostaną pieniądze, oferuje im możliwość osiągnięcia zysku. Tymczasem za rozbudowę warstwy próchnicznej i procesy pochłaniania dwutlenku węgla w glebie oraz za oszczędzanie energii związane z wykorzystaniem słomy w ramach gospodarki obiegowej rolnicy nie otrzymują nic. W tym wypadku stworzono wyraźnie błędne bodźce gospodarcze.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 77 z 31.3.2009, s. 43.

⁽¹⁰⁾ Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej: „Biofuels in the European Context: Facts, Uncertainties and Recommendations” („Biopaliwa w kontekście europejskim – fakty, niewiadome i zalecenia”), 2008, http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_biofuels_report.pdf (dostępna tylko wersja angielska).

4.4.6 EKES przypomina o swojej opinii z 19 września 2012 r. w sprawie wniosku dotyczącego zasad rozliczenia i planów działania dotyczących emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem⁽¹¹⁾. EKES wyjaśniał w niej, że absolutnie konieczne jest uzupełnienie przewidzianych planów działania mających na celu np. stworzenie odpowiednich miejsc magazynowania CO₂ w rolnictwie „(...) innymi środkami politycznymi lub powiązanie ich z już istniejącymi, tak by stworzyć warunki ramowe, które umożliwią właścicielom i użytkownikom gruntów realizowanie odpowiednio skutecznych działań w sektorze LULUCF w sposób ekonomicznie sensowny, a nie wyłącznie na swój koszt”. Należy ubolewać, że niecałe dwa miesiące po tym, jak Komitet sformułował tę zasadę, Komisja przedstawiła omawiany wniosek dotyczący zamiany słomy na zaawansowane paliwa, a tym samym ponownego dostarczenia całkowicie przeciwnych bodźców.

4.5 Liście

4.5.1 Uznanie liści – w sposób niezróżnicowany – za odpady lub surowce wykorzystywane do produkcji zaawansowanych biopaliw jest niemożliwe do zaakceptowania pod względem ekologicznym. Liście odgrywają centralną rolę np. w ekologicznym cyklu życia lasu i w utrzymaniu jego produktywności. Usunięcie liści z niektórych lasów europejskich w średniowieczu doprowadziło na przykład do ich trwałej degradacji. Zgodnie z omawianymi wnioskami Komisji możliwe byłoby wykorzystywanie liści z lasów do uprzywilejowanej produkcji paliw – działanie, które kilkadziesiąt lat temu z trudem zniesiono w celu odbudowy lasów. Przeciwno realizacji wniosków Komisji mogą obecnie przemawiać tylko powody ekonomiczne.

5. Propozycje EKES-u

5.1 EKES wzywa Komisję do gruntownego przemyślenia swojej polityki bioenergetycznej – szczególnie w zakresie biopaliw. Należy przy tym zwrócić uwagę na ograniczoną dostępność zasobu gruntów – a więc i biomasy, na bilans energetyczny i efektywność energetyczną poszczególnych rodzajów bioenergii – a więc i różny poziom ograniczania emisji gazów cieplarnianych – oraz na rachunek ekonomiczny. EKES zaleca Komisji, by uwzględniła przy tym zarówno istotne wnioski Wspólnego Centrum Badawczego, jak i zasadnicze tezy dokumentu przedstawiającego stanowisko Federalnego Urzędu Ochrony Środowiska⁽¹²⁾, które zaprezentowano przy okazji dodatkowego posiedzenia EKES-u w ramach konferencji durbańskiej w sprawie zmiany klimatu.

5.2 Należy poświęcić znacznie więcej uwagi energii zużywanej w procesie konwersji, gdyż kwestia ta jest często pomijana. W wielu dziedzinach (jak np. produkcja leków) ingerencja w strukturę molekularną surowców jest nieunikniona, ale niekoniecznie dotyczy to sektora energii. Celem musi być możliwie

największa efektywność energetyczna, gdyż chodzi o uzyskiwanie energii. Dlatego wszystkie produkty energetyczne podlegające konwersji chemicznej powinno się zakwestionować w sytuacji, gdy istnieją alternatywy.

5.3 Zamiast przetwarzać drewno przy wielkim nakładzie energetycznym, po to by je następnie w postaci paliwa samochodowego spalić, lepiej wykorzystywać je albo do wiązania dwutlenku węgla, albo do bezpośredniego spalania jako substytutu kopalnych nośników energii w ciepłownictwie.

5.4 Komisja powinna opracować strategię, która – jak to ma miejsce w przypadku planowanej europejskiej strategii zaopatrzenia w białko – w sposób efektywny pod względem energetycznym łączy potrzeby w zakresie zapotrzebowania na energię z naturalnymi procesami, np. w obszarze rolnictwa i leśnictwa. To oznacza, że uprawianie w Europie roślin oleistych, będących źródłem zarazem i paszy białkowej, i olejów roślinnych, i w efekcie zastępujących importowaną soję, w ramach zrównoważonego rolnictwa należy propagować – a nie ograniczać.

5.5 Komisja ze względów strategicznych powinna umożliwić ograniczone korzystanie z biopaliw jednoznacznie w tych sektorach, w których – inaczej niż w przypadku samochodów – nie można na razie oczekiwać realistycznych i powszechnie stosowanych obiecujących alternatyw. Chodzi tu np. o transport lotniczy i wodny, a także sektory niezwiązane z transportem, takie jak samo rolnictwo i leśnictwo.

5.6 Komisja powinna też poważnie potraktować sformułowaną przez siebie zasadę, zgodnie z którą energia ze źródeł odnawialnych powinna być stosowana tam, gdzie przy użyciu jak najmniejszych nakładów ekonomicznych można osiągnąć maksymalne efekty energetyczne i klimatyczne. Taką dziedziną jest niewątpliwie wykorzystanie ciepła, a nie sektor paliw płynnych.

5.7 EKES wielokrotnie wypowiadał się na temat odnawialnych źródeł energii w rolnictwie i zwracał uwagę m.in. na to, że wykorzystanie czystych olejów roślinnych oferuje interesujące alternatywne możliwości stosowania. Na przykład Austria kieruje się odpowiednimi wynikami finansowanego przez Komisję w ramach siódmego programu ramowego projektu w zakresie stosowania czystych, niemodyfikowanych chemicznie olejów roślinnych i zamierza zwiększyć ich wykorzystanie w rolnictwie. Należy ubolewać, że Komisja nie poczyniła na ten temat żadnych uwag ani sama nie podjęła odpowiednich inicjatyw.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 351 z 15.11.12, s. 85.

⁽¹²⁾ „Globale Landflächen und Biomasse nachhaltig und ressourcenschonend nutzen” („Zrównoważone wykorzystywanie globalnych zasobów gruntów i biomasy”), Federalny Urząd Ochrony Środowiska, 2012; <http://www.umweltbundesamt.de/uba-info-medien/4321.html>.

5.8 W przyszłości EKES zamierza jeszcze intensywniej angażować się w społeczną debatę na temat wykorzystania gruntów i konkurowania o nie, jak również w kwestii coraz poważniejszego problemu zasklepania gleby.

Bruksela, 17 kwietnia 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

ZAŁĄCZNIK

do opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Następujące poprawki, które uzyskały poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, zostały odrzucone w trakcie debaty:

Punkt 3.16 (poprawka 8)

Zmienić

EKES nie dostrzeżę w wniosku Komisji żadnej konsekwentnej ogólnej koncepcji – ani jeśli chodzi o bioenergię, ani jeśli chodzi o rozwiązanie wielokrotnie zgłaszanych problemów w dziedzinie transportu, a mianowicie, że:

- a) poziom uzależnienia od importu energii jest bardzo wysoki,
- b) emisja gazów cieplarnianych wymyka się spod kontroli.

Ponadto Komitet zwraca uwagę, że przewidywany przez Komisję obowiązek informowania o emisjach gazów cieplarnianych w związku ze zmianą sposobu użytkowania gruntu jest prawie niemożliwy do zrealizowania z praktycznego i technicznego punktu widzenia, a na pewno będzie oznaczał istotne zwiększenie obciążeń dla administracji i przedsiębiorstw, których by dotyczył.

Uzasadnienie

Zostanie przedstawione ustnie.

Wynik głosowania

Za: 63

Przeciw: 79

Wstrzymało się: 34

Punkt 4.3.1 (poprawka 11)

Zmienić

Pod względem technicznym ~~jak najbardziej~~ możliwa jest zamiana biomasy w paliwo ciekłe (proces „biomass to liquid”) – jak proponuje Komisja np. w odniesieniu do ~~zastosowania~~ drewna, przy wykorzystaniu różnych metod. ~~Na przykład~~ odpowiednia Na przykład synteza Fischera-Tropscha (polegająca na tym, że ligninowe cząsteczki drewna ulegają całkowitemu rozkładowi i pozostały tlenek węgla najczęściej wiąże się z dostarczanym z zewnątrz H_2 i tworzy cząsteczkę CH_4) jest znana od kilkadziesiąt lat. ~~Polega ona~~ na tym, że ligninowe cząsteczki drewna ulegają całkowitemu rozkładowi i pozostały tlenek węgla najczęściej wiąże się z dostarczanym z zewnątrz H_2 i tworzy cząsteczkę CH_4 . Opracowane zostały także inne metody.

Uzasadnienie

Chociaż synteza Fischera-Tropscha jest dobrze znana, użycie jako przykładu tylko jednej metody jest mylące.

Wynik głosowania

Za: 53

Przeciw: 89

Wstrzymało się: 30

Punkt 4.3.2 (poprawka 12)

Zmienić

Niemniej procesu tego nie da się (!) przeprowadzić przy użyciu samych odpadów drewnianych lub kory; proces ten wymaga użycia drewna najwyższej jakości (konkurencja w odniesieniu do mebli i drewna formowanego), ponieważ cząsteczki obecne, które znajdują się w odpadach drewnianych i korze, zakłócają syntezę Fischera-Tropscha. Zgodnie z zasadami efektywnej gospodarki zasobami procesy te mogą być stosowane do odpadów zrębowych, ubocznych produktów przemysłu drzewnego i drewna z trzebieży pozyskanych w procesie użytkowania lasu. Dzięki temu drewno jest efektywniej wykorzystywane i nie prowadzi to do sytuacji, gdy wysokiej jakości kłody są zużywane do wytwarzania energii.

Uzasadnienie

Tekst pierwotny nie odzwierciedlał rzeczywistości. Procesy te umożliwiają efektywniejsze wykorzystanie drewna.

Wynik głosowania

Za: 54

Przeciw: 96

Wstrzymało się: 27

Punkt 4.3.3 (poprawka 13)

Zmienić

Proces ten jest niezwykle energochłonny! Z jednej tony najlepszego drewna z kłody (o zawartości 60 % substancji organicznej) można wyprodukować 135 kg oleju napędowego. W tym procesie ponad 85 % energii pochodzącej z drewna przepada; tylko mniej więcej 15 % energii jest przekształcane w zaawansowane biopaliwo. Oznacza to, że z lasu liczącego 1 000 drzew ponad 850 drzew zostanie wypalonych jako energia potrzebna do przeprowadzenia całego procesu, aby z mniej niż 150 drzew otrzymać paliwo. Następnie podczas spalania paliwa powstałego z przetworstwa biomasy w silnikach samochodów zostaje uwolniony cały związany w procesie fotosyntezy dwutlenek węgla z 1 000 wykorzystanych drzew. Przy odpowiednim postępowaniu proces ten jest niezwykle wydajny pod względem zużycia energii i zasobów. Kłody najlepszej jakości w dalszym ciągu są wykorzystywane do produkcji tarcicy i innych produktów, a produkty uboczne, takie jak kora, trociny i odpady zrębowe, są przetwarzane i wykorzystywane do wytwarzania paliwa transportowego, elektryczności i ogrzewania. Z 1 000 kg suchego drewna można wytworzyć 526 kg metanolu i 205 kg oleju napędowego. Oznacza to, że ok. 60 % zawartości energetycznej drewna można przekształcić na metanol lub ok. 50 % na olej napędowy przy wykorzystaniu technologii już sprawdzonych przemysłowo. Obecnie opracowywane są procesy, dzięki którym będzie można podnieść wydajność o kolejne 5 %. Jeśli produkcja paliw zostanie włączona do przemysłu leśnego lub innych przemysłów zużywających ciepło, będzie można wykorzystać ciepło wytworzone jako produkt uboczny tego procesu, dzięki czemu całkowita wydajność wykorzystania drewna wzrośnie do poziomu 70–80 %.

Uzasadnienie

Stwierdzenie to jest nieprawdziwe i przekazuje mylne wrażenie na temat dzisiejszego przebiegu produkcji biopaliw.

Wynik głosowania

Za: 66

Przeciw: 99

Wstrzymało się: 24

Punkt 4.3.5 (poprawka 15)

Zmienić

Mimo to proces ten jest przedstawiany w ramach unijnej polityki w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych jako w znacznym stopniu neutralny pod względem emisji CO₂, ponieważ drewno ma być wykorzystywane jako energia niezbędna do przeprowadzenia procesu. Z drugiej strony UE planuje magazynowanie CO₂. Cóż lepiej nadaje się do tego niż przekształcenie CO₂ w drewno i zachowanie go tam dłużej, aby ponownie znów go nie wypalać – na przykład do celów produkcji zaawansowanych biopaliw? Drewno, ze względu na czas potrzebny do wzrostu drzew, uznaje się za potwierdzone źródło energii, neutralne pod względem emisji CO₂. Wykazano, że wykorzystanie biomasy ma pozytywny wpływ na klimat ze względu na lepsze wykorzystanie potencjału wzrostu lasu, zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla oraz zastąpienie wykorzystania paliw kopalnych i innych materiałów nieodnawialnych.

Uzasadnienie

Udowodniono, że zrównoważone leśnictwo i zwiększenie wykorzystania drewna podnoszą zdolność lasów do wiązania dwutlenku węgla, a drewno działa jako zamiennik zasobów nieodnawialnych. Twierdzenie, że lasy skuteczniej pochłaniałyby dwutlenek węgla, gdyby zostały wyłączone z użytkowania, wprowadza w błąd.

Wynik głosowania

Za: 60

Przeciw: 96

Wstrzymało się: 25

Punkt 1.5 (poprawka 1)

Skreślić punkt

~~Podjęcie w oparciu o czynnik ILUC jest także wątpliwe z tego względu, że dotyczy ono jedynie ciekłych źródeł energii, pomija zaś źródła gazowe i stałe, na co EKES nie może się zgodzić.~~

Uzasadnienie

Ponieważ podjęcie w oparciu o czynnik ILUC w ogóle wydaje się problematyczne, nie należy równocześnie wzywać do objęcia nim innych źródeł energii. W odniesieniu do źródeł gazowych i stałych opracowywane są obecnie specjalne kryteria zrównoważonego rozwoju. Zanim zaleci się stosowanie podejścia w oparciu o czynnik ILUC, należałoby wyjaśnić elementy, co do których EKES odnosi się krytycznie w niniejszej opinii.

Wynik głosowania

Za: 56

Przeciw: 93

Wstrzymało się: 36

Punkt 1.7 (poprawka 9)

Skreślić punkt

~~W przypadku biopaliw określanych mianem „zaawansowanych”, które Komisja chce teraz wspierać, EKES dostrzega zagrożenie polegające na tym, że produkty cenne dla potencjalnego wiązania dwutlenku węgla – jak drewno, słoma i liście – zostaną użyte do produkcji paliw, co doprowadzi do wzrostu stężenia CO₂ w atmosferze (por. punkt 4).~~

Uzasadnienie

Do produkcji zaawansowanych biopaliw mają być wykorzystywane nie lasy liściaste i iglaste Europy, ale drewno z trzebieży i odpady drzewne. Przy obecnych technologiach biopaliwa są bardziej wydajne niż sugeruje to tekst oryginalny; zob. poprawka do punktu 4.3.3.

Wynik głosowania

Za: 47

Przeciw: 121

Wstrzymało się: 18